

Булавинець О. В.

кандидат економічних наук, докторант кафедри фінансів ім. С.Юрія
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В АУДИТІ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Система соціальних трансфертів є ключовим механізмом забезпечення соціальної справедливості та підтримки економічно вразливих категорій населення. Її ефективність залежить від точності, своєчасності та прозорості розподілу коштів, а також від здатності органів влади та відповідних установ контролювати дотримання встановлених норм і правил. У сучасних умовах збільшення обсягів інформації, ускладнення процесів нарахування виплат та високий рівень автоматизації соціальних програм потребують інтеграції сучасних цифрових інструментів у систему аудиту.

Цифрові технології у аудиті соціальних трансфертів відкривають нові можливості для підвищення ефективності контролю та управління ризиками. Використання програмних платформ для обробки великих даних, автоматизованих систем перевірки операцій та алгоритмів аналітики дозволяє аудиторам швидко ідентифікувати аномалії, оцінювати ефективність внутрішніх контролів і прогнозувати потенційні порушення. Це особливо важливо в умовах динамічного розвитку соціально-економічного середовища та зростання очікувань суспільства щодо прозорості державних витрат.

Інтеграція технологій штучного інтелекту та машинного навчання у аудит соціальних трансфертів забезпечує можливість автоматичного виявлення нетипових операцій і формування сценаріїв для прийняття управлінських рішень. Такий підхід дозволяє перейти від традиційного контролю до проактивного управління ризиками, зменшуючи ймовірність зловживань та

підвищуючи ефективність використання державних ресурсів [2].

Крім того, цифровізація аудиту створює умови для підвищення комплаєнсу та відповідності законодавчим нормам, забезпечує прозорість процесів для громадськості та органів нагляду, а також сприяє формуванню довіри до системи соціальних трансфертів. Впровадження цифрових інструментів у аудит не лише оптимізує роботу фахівців, але й створює стратегічну цінність, перетворюючи контрольні процеси на ключовий елемент управління соціальною політикою держави.

Аудит соціальних трансфертів є важливим елементом системи державного контролю, оскільки забезпечує прозорість і ефективність використання коштів, спрямованих на підтримку соціально незахищених груп населення. У сучасних умовах традиційні методи аудиту, що базуються на ручній обробці документів та аналізі обмежених обсягів даних, стають недостатньо ефективними через масштабність та складність інформації. Впровадження цифрових інструментів суттєво трансформує аудит соціальних трансфертів, підвищуючи точність, оперативність та аналітичну глибину перевірок.

До сучасних цифрових інструментів в аудиті соціальних трансфертів належать [1-3]:

автоматизовані платформи обробки фінансових даних (дозволяють інтегрувати інформацію з різних джерел, швидко обробляти великі обсяги даних і формувати звіти у стандартизованому вигляді);

системи аналітики великих даних (дає можливість виявляти закономірності, аномалії та потенційні ризики в системі нарахування та розподілу трансфертів);

інструменти візуалізації та інтерактивні дашборди (забезпечують наочне представлення фінансових показників і дозволяють аудиторам швидко аналізувати великі обсяги інформації, виявляти критичні точки та ухвалювати оперативні рішення);

штучний інтелект і машинне навчання (перетворює аудит на проактивний

процес, орієнтований на запобігання проблемам, а не лише на їхнє виявлення після факту);

хмарні платформи та цифрові реєстри (дозволяє створювати прозору систему контролю та зменшує ймовірність зловживань).

Застосування цифрових технологій в аудиті соціальних трансфертів має кілька ключових особливостей:

системи дозволяють одночасно аналізувати тисячі операцій, що є критично важливим для великих соціальних програм;

використання алгоритмів машинного навчання дозволяє аудиторам прогнозувати фінансові ризики та оцінювати ймовірність порушень до їхнього виникнення;

підвищена точність і достовірність перевірок;

цифрові інструменти допомагають забезпечити відповідність законодавству, внутрішнім політикам та міжнародним стандартам обліку, одночасно підвищуючи прозорість системи для громадськості та регуляторів;

сучасні платформи дозволяють швидко адаптувати процеси аудиту до змін у законодавстві, внутрішніх політиках або структурі соціальних трансфертів.

Впровадження цифрових інструментів у аудит соціальних трансфертів забезпечує не лише контроль минулих операцій, а й створює можливості для стратегічного управління ризиками. Це дозволяє державним органам та установам ефективно планувати витрати, запобігати зловживанням та оптимізувати процеси нарахування і розподілу коштів, забезпечуючи соціальну ефективність програм та довіру суспільства.

Список використаних джерел

1. Krysovaty, A., Desyatnyuk, O., & Ptashchenko, O. (2024). Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security. *African Journal Of Applied Research*, 10(1), 431–441. <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>
2. *Аудит в умовах сталого розвитку*: колективна монографія / за заг. ред.

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

проф. О. А. Петрик / О. А. Петрик, Н. В. Гойло, І. І. Матієнко-Зубенко, І. О. Мариніч, Ю. Б. Слободяник ін. Київ : КНЕУ, 2021. 231 с.

З. Спіцина, Н. В., & Угоднікова, О. І. (2025). Цифрові інструменти в аудиті консолідованої звітності: нові можливості для обліку та фінансового менеджменту. *Актуальні питання економічних наук*, (13).
<https://doi.org/10.5281/zenodo.16737170>